

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Zgodovinska odgovornost Angležev

Usoda angleškega naroda in usoda Evrope

Vsa svetovna zgodovina, od prazadetkov do sedaj, ne pozna naroda, ki bi mu bila usoda tako naklonjena, kakor je bila angleškemu. Njegova domovina, obdana okoli in okoli od morja, ki odpira najboljše, najcenejše in najhitrejšo pot na vse strani, mu je dala možnost, da je podjarmil ostanke Keltoev, Škote, Irce itd., jih vsaj po večini asimiliral ter mimo tega zagospodoval nad svetovnimi morji. Tuje celine, ki so jih odkrivali večinom drugi, pretežno Španci in Portugalci, in pokrajine, v katerih so utrli pot kolonizaciji tudi drugi narodi, Španci, Portugalci, Francozi, Holandci, Danci itd., so Angleži v dneh najugodnejše politične in trgovinske konjunktore kratkoma spravili pod svojo nadoblast, spremenili jih z odrinjenjem drugih v kolonije svojih naseljencev, pozneje v dominione ali pa v samostojne angleške države. Svetovna vojna pa je prinesla Angliji v obliki kolonij in mandatnih ozemelj še večino bivših nemških prekomorskih posesti in celo dele bivšega otomanskega imperija v Prednji Aziji. Tako je postal velikobritanski imperij, nad katerim vladajo Angleži, po površini in številu prebivalstva največja politična tvorba sveta v vseh časih, a k angleški nacionalni posesti moramo šteti mimo tega še drugo ogromno velesilo — Združene države Severne Amerike!

Štirideset milijonov Angležev v Evropi poseduje sedaj s svojimi izseljenci, njihovimi potomci in asimiliranci vso Severno Ameriko od Mehškega zaliva do severnega tečaja, vso Avstralijo s Tasmanijo in Novo Zelandijo, vso Južno Afriko, vso Indijo in mimo tega še nešteto velikih, srednjih in malih kolonij ter mandatnih ozemelj v Južni in Srednji Ameriki, osrednji Afriki ter po vsej Aziji in Oceaniji. Če bi se samo tista danes angleška ozemlja, ki jih Angleži in njihovi izseljenci ne potrebujejo in jih še stoletja ne morejo ne obljubiti ne eksploatirati tako, kakor bi bilo treba, razdelila med tiste narode Evrope, ki se danes duše v svoji preobljudenosti in nimajo kam z odviskom svojih ljudi in produktov, bi bilo na svetu takoj konec vseh kriz. Kanada, Avstralija, Nova Zelandija itd. bi sprejele lahko stotine milijonov naseljencev, sedaj so pa zaprte, ker so rezervirane za Angleže in njihove izseljence, plodeče se v zadnjem času zelo počasi. Mimo tega pa današnjih Angležev, vajenih, da delajo zanje kolonije, sploh ni več mogoče spraviti do tega, da bi postali pionirji novih kolonij in trpe v Angliji rajši brezposelnost.

Na to se nam je zdelo potrebno opozoriti, da pred očmi naši javnosti vse dobrote, ki jih je svet dal temu zares izvoljenemu narodu ter da pokažemo na drugi strani, kako malo se ta iz-

voljeni narod zaveda svojih moralnih dolžnosti — vsaj moralnih — napram ostali Evropi. Angleški listi pišejo o razorožitvi toliko, kakor nobeni drugi in vsi angleški državniki propovedujejo že tri leta potrebo in blagodat razorožitve, obenem pa dolže Francijo in njene zaveznike, da so krivi neuspeha. V resnici pa bi bila razorožitvena konferenca lahko z uspehom zaključena že tedaj, ko se je prvič sestala, če bi hotel ta izvoljeni angleški narod garantirati Franciji in ostali Evropi varnost in mir s tem, da bi se obvezal priskočiti učinkovito na pomoč Franciji in drugim, če bi bili kljub razorožitvi in nenapadalnemu paktom napadeni. Nazadnje bi bilo dovelj, če bi to zagotovil tudi samo Franciji. Toda ta izvoljeni narod tega ni hotel storiti, zahteval je le razorožitev Evrope, da bi postala še šibkejša kakor je in intrigiral zdaj v Berlinu, zdaj v Rimu, zdaj v Parizu, da bi oslabil evropske velesile, ker njemu konvenira, da je Evropa sprta in šibka in da se zlasti Francozi in Slovani preveč ne okrepe. Mimo tega je pa po svojih legalnih zastopnikih izjavil, da se za Evropo nikoli več ne bo zavzel s svojo oboroženo silo, tudi če zaradi tega propade! Enako desinteresanost nad usodo Evrope je pa izrekel tudi prekoatlantski del tega izvoljenega naroda v Združenih državah Severne Amerike, kateremu je vsa Evropa sto in več let pošiljala svoje siromašne delavce kot gnoj, da jih je izžel in še asimiliral.

Toda prav zaradi tega izvoljenega naroda preti Evropi in Evropecem še druga nevarnost — nevarnost Azije, posebej Japona in rume rasi Japoncev in pozneje Kitajcev, ki jih hočejo Japonci zavojevati in izrabiti kot bojni material za svoje proti Evropi in Evropecem naperjene načrte. Če bi angleški narod, oni v Veliki Britaniji in oni v Združenih državah Severne Amerike samo izrazil solidarnost z Rusi in Francozi, bi bilo za večno konec vseh japonskih načrtov. Toda ta narod bi bil, tako se zdi, celo zadovoljen, če bi Japonci napadli Rusje, jih premagali in vrgli iz Azije. Kakor ne mara močne Evrope, tako ne mara močne Rusije! Toda njegovi računi so pogrešni. Če propade kdaj Evropa in propade moč Rusije, se bo začela tudi doba konca dominantnega položaja angleškega naroda v svetu. Angleški narod s svojim velikobritanskim imperijem živi in propade z Evropo! Mimo tega bo pa nosil v primeru zrušenja pred vso zgodovino odgovornost za propad Evrope in Evropecev!

—r.

Med nadaljevanjem in koncem

Dasi ni nobenih novih izgledov, se razorožitvena konferenca še vedno vleče dalje — Barlhau obišče London

ŽENEVA, 2. junija. Dasi se je splošno pričakovalo, da bo včerajšnja popoldanska seja plenuma razorožitvene konference zadnja in se bo nato konferenca ali likvidirala ali pa odgodila za poznejše, boljše čase, se to ni zgodilo. Razne delegacije so namreč stavile toliko novih predlogov, da je predsednik Henderson predlagal, naj se sestanejo danes in jutri odseki, v ponedeljek in torek naj zboruje predsedstvo, seja plenuma pa naj bo spet v sredo. Ta predlog je bil tudi sprejet in konferenca se bo nadaljevala tudi še prihodnji teden. Iz tega sledi, da bi diplomati radi vsaj zavlekli polom, če ne že preprečili. Kajti kaj naj bi prinesla novega nadaljnja pogajanja, ne ve nihče. Konferenco bi lahko rešil samo čudež, a ta je nemogoč. Sporazum med Francijo, Anglijo in Nemčijo je danes mogoč manj kakor je bil kdaj prej. Anglija vztraja na stališču splošne razorožitve ob priznanju nemške enakopravnosti, dočim nasprotu-

je garancijam za varnost Francije. Francija je nasprotno proti nemški enakopravnosti in zahteva od Anglije garancije. Nemčija stoji ob strani in izjavlja, da se v Ženevo ne vrne, dokler ji ne priznajo popolne enakopravnosti z ostalimi velesilami. Mimo tega se neozirajo na vse oborožuje nadalje na kopnem in v zraku. Tako je spor tam, kjer je bil ob začetku, če ni še večji.

ŽENEVA, 2. junija. Angleški zunanji minister sir Simon je danes odpotoval domov v London, da poroča vladi o položaju na razorožitveni konferenci. Tu ga zamenjuje lord Eden. Obenem se pa trjuje tu, da bo v kratkem odpotoval v London tudi francoski zunanji minister Barthou in Angleži upajo, da se bo ob tej priliki le našel kompromis. Angleški listi ta obisk sicer pozdravljajo, pravijo pa, da predlogi Litvinova pri tem ne morejo biti podlaga.

Madžari nezadovoljni z vsem svetom

GOVORNIKI V PARLAMENTU NADAJO NEMCE, AVSTRIJCE, JUGOSLOVANE, BOLGARE IN OD KLANJAJO ŠE HABSBURŽANE.

BUDIMPEŠTA, 2. junija. Pri včerajšnji debati v madžarskem parlamentu so nekateri govorniki napadali zunanjo politiko vlade ter Nemčijo, Jugoslavijo in Bolgarijo. Poslanec Rassa je dejal, da je za Madžarsko največja nevarnost 70 milijonov Nemcev in 160 milijonov Slovanov (40 milijonov jih je požrl!). Vitez Zsilinski je opil ostro proti nemški in avstrijski orientaciji. Naglasil je posebno Golligove besede v Beogradu, da je Jugoslavija velika sila na Balkanu. S tem se je Göring v imenu Nemčije postavil na stran Jugoslavije proti Madžarski in Italiji. Iz tega sledi, da

Nemčiji ni potrebna močna Madžarska, marveč močna Jugoslavija. Zato mora voditi Madžarska protinemško politiko. Govorniki so pa napadali tudi novo bolgarsko vlado, ki se hoče pridružiti balkanski zvezi in sodelovati z Jugoslavijo, kar pomeni, da Madžarska in Italija ne moreta več računati na Bolgarijo. Kmetijec Moizes je pa nastopil proti Habsburžanom in dejal, da jih Madžari ne potrebujejo. Iz teh govorov je bilo razvidno, da so Madžari jezni prav za prav na ves svet, samo ne na Italijo, ki jih najbolj vleče za nos.

Silno utrjevanje francoskih mej

FINANČNI ODBOR PARLAMENTA DOBRIL IZREDNI KREDIT TREH MILIJARD FRANKOV.

PARIZ, 2. junija. Kakšnega mišljenja je francoska vlada o ženevskih razorožitvenih pogajanjih, so najboljši dokaz debata v finančnem odboru zbornice. Omenjeni odbor je namreč dobil nalogo, da mora hitro naknadno odobriti vse kredite v višini približno 3 milijard frankov

za gradnjo obrambnega pasu. Tudi se je debat udeležil minister Pétain, ki je naglasil, da so ti krediti nujno potrebni, če hoče imeti Francija svoje meje zavarovane. Naglasil je, da je to potrebno prav tako zaradi naglega oboroževanja Nemčije in da mora Francija utrditi svoj obrambni pas, če noče biti iznenadena. Priporočal je s posebnim naglasom odobritev naknadnih kreditov in potrebo po ureditvi francoske meje najkajsnje do letošnje jeseni in obljubil, da bo članom odbora dal točne podatke, ki jih ima o tajnem nemškem oboroževanju. Francoska meja se bo po novem načrtu zavarovala z nekimi posebnimi topovi raznih kalibrov in bodo ob njej zgrajene posebne naprave za obrambo pred plini in napadi iz zraka. Kredit je bil sprejet.

PRIPRAVE V SIBIRIJI?

PARIZ, 2. junija. Včerajšnji »Le Matin« prinaša neko vest, po kateri so pričele sovjetske vojaške oblasti velike strateške operacije v vzhodnem delu Sibiriije in se tamkajšnje prebivalstvo preskrbuje z ogromnimi količinami avstralskega in južnoameriškega žita. Obenem poroča list, da so namenjeni za Vladivostok številni transporti cementa.

Nemčija se ne vrne v Ženevo

BERLIN, 2. junija. Tukajšnji politični krogi mirno zasledujejo razvoj dogodkov v Ženevi, ker je po Barthoujevem govoru izključeno vsako iznenadenje, in to tembolj, ker je Barthou samo napadal in pretel, ni pa stavil nobenega predloga, ki naj bi pomagal k izhodu iz mučne situacije. Najbolj pa zamerijo Barthouju to, da je dejal, da francoska vlada ne more dovoliti, da bi ji katera druga država vsilila svojo voljo in hotenje, dočim je za Nemčijo jasno, da je prav Francija tista, ki vsiljuje drugim svojo voljo. Zaradi tega se Nemčija pod nobenim pogojem ne bo vrnila v Ženevo in se tudi ne bo

udeležila konference za varnost, ki jo predlaga Litvinov.

Zloraba češke gostoljubnosti

PRAGA, 2. junija. Policija je obkolila in preiskala osrednji dom komunistov. Preiskava, ki je trajala ves dan, je našla cele gore komunističnih propagandnih tiskovin v najrazličnejših jezikih. Pri tem je policija ugotovila, da so iz Nemčije pribegli komunisti sirovo zlorabili češko-slovaško gostoljubnost in azilsko pravico ter prav oni dali iniciativo za nameravan prevrat na Češkoslovaškem. Na merodajnem mestu zatrjujejo, da bo komunistična stranka razpuščena, emigranti pa bodo izgnani.

MADŽARSKA SE UMIKA.

ŽENEVA, 2. junija. Tukajšnji dobro informirani krogi trde, da je madžarski delegat pri Društvu narodov Tibor Eckardt, ki je zastopal madžarsko obtožbo proti Jugoslaviji, dobil instrukcije, po katerih naj bi se izjavil v Ženevi, da je Madžarska pripravljena umakniti tožbo proti Jugoslaviji pod pogojem, če bi se pričela med Jugoslavijo in Madžarsko pogajanja za likvidacijo spora, ki je nastal zaradi obmejnih incidentov. V tem primeru je pripravljena Madžarska odstopiti tudi od ankete, ki jo je zahtevala in ki ji je bilo poverjeno, da preišče te incidente.

ČOKOLADA Union

Dnevne vesti

Zborovanje naših drevesničarjev

Nove smernice za uspešen napredek drevesničarstva
Težak položaj naših drevesničarjev. Sprejeta resolucija

Danes dopoldne so zborovali v spodnji dvorani pri »Orlu« drevesničarji iz vse naše banovine. Navzočih je bilo lepo število, a zborovanje je otvoril ravnatelj tukajšnje banovinske vinarske in sadijske šole g. Priol, vodil ga je pa predsednik drevesničarskega odseka Sadijskega in vinarskega društva g. Mihael Kovačič od Sv. Petra pri Mariboru. Navzoči so bili mimo zastopnikov oblastev tudi vsi ravnatelji slovenskih kmetijskih šol.

Predsednik Kovačič je v svojem poročilu stvarno orisal težek položaj drevesničarjev in razvil program bodočega dela, ki naj bi prineslo drevesničarjem večje koristi in izboljšanje položaja. Tajniško poročilo je podal g. Anton Jelen iz Št. Ilje. Iz njegovega poročila posnemamo, da so drevesnice izredno trpele zaradi pozebe. Stari ljudje ne pomnijo slične

nesreče v takem obsegu. Najhujše so bili prizadeti kraji v naši banovini, kjer je pozebo popolnoma precej žlahtnih sort. Nato je podal posebno poročilo o pozebi in so bili sprejeti glede obrambe načelni sklepi.

V naši banovini je okrog 200 drevesničarjev, ki vzgoje vsako leto nad 500.000 raznih sadik. Mimo tega je v naši banovini tudi več banovinskih drevesnic, ki vzgoje vsako leto nad 200.000 raznih sadik. Po poročilih posameznih funkcionarjev se je razvila obširna in stvarna debata o gojenju posameznih sort in je bila sprejeta daljša resolucija, ki bo poslana kmetijskemu ministru.

Hotel Halbwidl v soboto kmečka godba, v nedeljo jutrnji in večerni koncert (Wergles).

Profesor Nikolaj Žagar — velik dobrotnik Družbe sv. Cirila in Metoda. Dne 27. januarja 1934 je umrl v Mariboru profesor Nikolaj Žagar, zapustivši oporoko, v kateri je imenoval Družbo sv. Cirila in Metoda za glavno dedinjo svojega 129.000 Din vrednega premoženja. Pokojnik je bil rojen 10. 7. 1851 v Dramljah na Dolenjskem. Služboval je več let v Rusiji, nato v Splitu in od 1. 1. 1903 do svoje upokojitve na mariborski gimnaziji. Prof. Žagar, vzgleden narodnjak, skromna, a čislana osebnost, je žrtvoval več ko 40 let mladini, vse svoje prihranke pa Družbi sv. Cirila in Metoda oziroma zopet — mladini. Nikolaj Žagar je največji mariborski mecen CMD. S svojim plemenitim činom si je postavil več spomenik. CMD pa je postavila svojemu velikemu dobrotniku na magdalenskem pokopališču nagrobni kamen, ki bo 4. t. m. ob 18. uri odkrit. Odkritja se udeležita humanistična in realna gimnazija, obe podružnici CMD, rodoljubi ter znanci in prijatelji blagega pokojnika.

Maribor in zблиžanje z Bolgari. Izredno predavanje Ljudske univerze v ponedeljek 7. junija stoji v znamenju zблиžanja Jugoslovanov in Bolgarov. Zaradi tega smo prepričani, da bo sprejelo naše občinstvo najtopleje bolgarskega profesorja P. Pampara iz Sofije, ki bo predaval o svoji domovini »Bolgariji — deželi rož in gora«. Uvodno bo govoril o vsem, kar se je storilo na Bolgarskem za zблиžanje, potem nas bo pa vodil na podlagi skioptičnih slik po vsej svoji domovini in razkazoval njene posebnosti, njene lepote. Ta del predavanja bo v bolgarsčini. Ker je pa g. profesor tudi vnet esperantist, bo govoril v drugem delu predavanja v esperantu o **narodno-kulturnem gibanju nove Bolgarije**, o duhovnem gibanju »Belih bratov«, praktičnih učencev Kristusovega nauka, ki jih vodi pesnik Danev in katerih je okoli 30.000. Na kratko bo prevedel ta drugi del predavanja v slovenščino g. prof. Rakuša. Opozorjamo, da predava g. Pampar po vsej naši državi in da so sprejeli njega in njegovo predavanje povsodi najtopleje. Prireditelj je skupna s tukajšnjim esperantskim društvom.

Rojstva, smrti in poroke. V maju je bilo v Mariboru rojenih 107 otrok, in sicer 55 dečkov in 52 deklic, umrlo je 70 oseb, in sicer 46 moških in 24 žensk, poročilo pa se je 40 parov. V stolni župniji je bilo rojenih 36 dečkov in 36 deklic, umrlo je 6 moških in 4 ženske, poročili pa so se 4 pari; v frančiškanski župniji je bilo rojenih 5 dečkov in 7 deklic, umrlo je 7 moških in 3 ženske, poročilo pa se je 13 parov; v magdalenski župniji je bilo rojenih 14 dečkov in 8 deklic, umrlo je 32 moških in 17 žensk, poročilo pa se je 19 parov; v evangelijski župniji je bila rojena 1 deklica, v pravoslavni župniji pa je umrl 1 moški.

Sprejemni izpiti za vpis v prvi razred srednjih šol bodo na mariborski klasični in realni gimnaziji v ponedeljek 25. junija ob 8. uri. Za izpit se je treba prijaviti ravnateljstvu do 20. junija s prošnjo, kolokvano s 5 Din. Prošnji je treba priložiti rojstni list in šolski izkaz. K izpitu naj prinese vsak učenec pol pole črtanega papirja, pivnik in peresnik.

HUD DOLGČAS bo pri Vas, če ne naročite takoj sijajne revije »**NAŠA POT**«. Ljubljana, poštni predal 114. — Celoletno Din 60.—

Razglednice mariborske in vse druge v največji izbi. Trgovci popust! Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Iz prometne službe. Železniški kontrolor Fran Vovčko je premeščen z mariborskega glavnega kolodvora v Ljubljano na glavni kolodvor.

Tradicionalna spominska proslava mariborskega 32. topniškega polka bo v torek 5. t. m. z že objavljenim sporedom, in ne danes, kot se je vrnilo pomotoma v našo včerajšnjo notico.

Ogled muzeja. Jutri dopoldne ob pol 11. uri bo vodstvo po narodopisni zbirki v mariborskem mestnem muzeju.

Novi most na Mariborski otok. Montaža železne konstrukcije mostu, ki jo je izdelala Splošna stavbena družba na Tez-nem, je končana. Ko bo vodostaj Drave dopuščal, bo tvrdka inž. Šlajmer in Jelenec zgradila še betonski opornik ob levi obali in most bo izročen svojemu prometu. Provizorično počiva mogočna železna konstrukcija mostu ob levi obali na močnih pilotih, ki so zabiti do 4 metre v zemljo. Železna konstrukcija premosti strugo v treh razponih 21,42 m—61,20 m—21,42 m. Sistem konstrukcije tvori predalčasti, takozvani Gerberjev nosilec, ki je ojačen preko srednje odprtine z lokom. Ta sistem je dandanes zelo priljubljen, ker nam nudi mimo nizke lastne teže tudi prijetno sliko, ki harmonira s slikovito okolico Mariborskega otoka. Višina predalčastega glavnega nosilca je določena tako, da je gornji rob nosilca obenem gornji rob ograje. Na ta način je omogočen tudi v srednji odprtini prost razgled. Konstrukcija srednje večje odprtine je zakovičena, dočim je konstrukcija stranskih odprtin električno zavarjena. Most je širok 5 metrov in je mostišče razdeljeno na 2,40 metrov široko vozišče in dva stranska hodnika za pešce. Voziščna plošča je lesena. Vsa železna konstrukcija mostu je težka okrog 85 ton in stane približno 600.000 Din. Splošna stavbena družba na Tez-nem je doslej montirala 16 večjih mostov v vrednosti okrog 34 milijonov dinarjev. Največji, kar jih je izdelala, je v Raški pri Kosovski Mitrovici, ki je stal nad 8 milijonov dinarjev.

Rešitev iz smrtnega objema. Ko je predvčerajšnjim čolnaril na deroči Dravi znani studenški sportnik g. Ivan Fras s svojim čolnom, je zaslišal v bližini Mariborskega otoka obupne klice in opazil, kako se je prekucnila majhna sandolina. Napel je svoje mišice in pohitel s svojim čolnom takoj na kraj nesreče, kjer je z velikim naporom iztrgal iz deročih valov mladega fanta, ki se je potapljal. Mladenič je prijel krč in je bil že nezavesten, ko ga je potegnil g. Fras iz vode. Prepeljal ga je takoj na breg, kjer mu je nudil prvo pomoč. Ko je prišel mladenič k zavesti, se je s toplimi besedami zahvalil svojem reševalcu, ki ga je rešil gotove smrti.

BISER med žitnimi kavami je **SAJ JO POZNATE!**

Jutri največja letošnja tombola! Na letnem telovadišču Sokola I 17 tombol! Med in po tomboli veselica brez vstopnine. Za dobro jedajo in pijačo preskrbljeno. Ples, strelišče, umetna razsvetljava! Igra priljubljena godba »Drava«. Kupite karte! Oglejte si razstavo na Kralja Petra trgu!

Poseben vlak v Celje v nedeljo jutraj iz Maribora, povratek ob pol 10. uri zvečer iz Celja, cena 30 Din za osebo tja in nazaj. Karte se dobijo pri »Putniku«, v pisarni Jadranske straže, Gregorčičeva ulica 26 in Slomškov trg 3. Naj nihče ne zamudi prilike udeležiti se manifestacije Jadranske straže v Celju. Karte se bodo dobile tudi v nedeljo jutraj na kolodvoru pri zastopniku »Putnika«.

Pred odhodom posebnega vlaka v Celje, ki odhaja ob 6. uri zjutraj, si lahko nabavite vozne listke v vestibulu pri vratju.

»Putnikovo« 14dnevno potovanje v Omišali. Na željo interesentov je preloženo 14dnevno pavšalno potovanje v Omišali na 9. t. m. Prijave sprejema »Putnik«, Aleksandrova c. 35.

K Sv. Križu! Manifestacijski pohod, ki je bil namenjen 17. junija k Sv. Križu, je položen zaradi proslave studenškega Sokola na kasnejši čas. Vsa društva naprošamo, da vzamejo preložitve na znanje. Proslava se bo vršila julija. Prihodnji teden dobe društva natančna pojasnila in navodila. — Pripravljalni odbor.

Samo vrtno veselico priredi prostovoljna gasilska četa v Studencih jutri 3. junija popoldne na vrtu gostilne Mraz. Radi nepredvidenih ovir smo tombolo preložili na 15. julija. Zato jutri vsi v Studence na veselico!

J. U. U., okrajno društvo Maribor desni breg zboruje dne 9. junija 1934 ob 10.15 v Limbušu pri Mariboru. Ob 9.45 bo vozil z Glavnega trga v Limbuš mestni avtobus.

Javna licitacija najdenih predmetov. V uradi za najdene predmete na Glavnem kolodvoru bo v ponedeljek 4. t. m. od 8. do 12. ure javna dražba najdenih predmetov, ki so jih potniki pozabili v vlakih in drugih železniških prostorih.

Iz življenja naših pohorskih postojank. Prijatelji naših pohorskih postojank nam vedo najboljšo povedati, kako udobno se človek počuti v Pohorskem domu in pri Mariborski koči ter Seniorjevem domu. Pohorski dom in njegova posestrima Ruška koča, kakor tudi Seniorjev dom prav nič ne zaostajajo za moderno opremljenimi gorskimi postojankami drugih držav. Električna centrala, ki jo gradi Pohorski dom, bo v najkrajšem času izročena svojemu namenu. Jarek, jez in zbiralnik so že dogotovljeni, v strujarni pa montirajo stroje. Postavljeni so tudi že drogovci do Mariborske koče, ki bo dobivala elektriko od Pohorskega doma. Predvideno je, da bodo dela dogotovljena še ta mesec in bodo že v prvih dneh julija zažarele električne žarnice tudi v Mariborski koči. Ta dogodek bo zvezan z velikimi planinskimi svečanostmi, narkar že danes opozarjamo ljubitelje naših planin.

Nova banovinska cesta na Dravskem polju. V kratkem bodo pričeli graditi banovinsko cesto Rače—Šikole. Na terenu se je mudila pred dnevi komisija zaradi odkupa nekaterih zemljiških parcel, po katerih bo tekla nova cesta. Tamkajšnji kmetje pa so sami uvideli važnost in potrebo nove ceste in so nekateri odstopili svoje parcele brezplačno.

Grajski kino. Od danes dalje vesela opereta »Carjev adjutant« z Vlastom Burjanom in Greto Theimerjevo.

Kino Union. Od danes dalje vesela opereta »Enkrat v življenju« s Käthe Nagy, Albahom Rettyjem, Ido Wüstovo in Greto Theimerjevo.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabosti, nevolji do dela povzroči naravn »**Franz Josefova« grenčica** odprto telo in olajša krvni obtok.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode.** Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »**Franz Josefova« grenčica** sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »**Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

Turške srečke

več ne igrajo in zapadejo.

Vsa potrebna pojasnila da je »**Kontrola srečk«** Maribor Cankarjeva ulica 14, katera jih tudi zamenjava ali kulantno vnovči.

Naplavljeno truplo. Pri Sv. Marku niže Ptuj je Drava naplavila truplo pekovskega pomočnika Gajserja, ki se je pred 14 dnevi utopil v Dravi v bližini studenskega kopališča.

Slovenske Konjice. Notranji minister je ugodil prošnji trške občine Konjice, da se trg Konjice odslej imenuje Slovenske Konjice, ker obstajajo še druge Konjice v vrbaski banovini in sta se oba kraja doslej često zamenjavala.

Zaposlenost delavcev v aprilu. OUZD v Ljubljani je zbral statistične podatke o zaposlenosti delavcev v naši industriji, ki je iz njih razvidno, da je ostala razvojna tendenca posameznih industrij v aprilu v glavnem ista, kakor je bila v marcu. Največji enoletni prirast izkazuje še vedno tekstilna industrija, in sicer 2518. Nji sledi gozdno-žagarska industrija s prirastkom 611. Vseh industrij z enoletnim prirastkom 100 ali več zavarovanih delavcev je bilo v aprilu 11. Letni padec 100 ali več zavarovancev izkazuje jo samo štiri industrije. Največji padec izkazuje trgovina, in sicer 537. V sezizskem pogledu so najbolj napredovale gradnje nad zemljo, kjer znaša enome-sečni prirast 1727 zavarovancev. Stavbna delavnost je torej precej oživela. Sledi industrija kamena in zemlje z enome-sečnim prirastkom 590 delavcev. Nobe-na industrija ne izkazuje enome-sečnega padca 100 ali več zavarovanih delavcev. Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo v aprilu 77.375, absolutni prirast od aprila lanskega leta je znašal 3205 ali 4,32, od marca tekočega leta pa 3269 ali 4,41%.

Kongres poštinih uslužbencev. V Zagrebu bo v dneh 10., 11. in 12. junija kongres Združenja poštinih uslužbencev Jugoslavije. Na kongresu se bo razpravljalo med drugim tudi o zgraditvi okrevališča za poštne uslužbence v Kaštelu Lukšću, Vrnjački banji in Sloveniji, za kar je določen v proračunu znesek 1 milijon Din. Sklepalo se bo tudi o tem, kako in kje naj bo sklican prvi kongres Male antante poštinih uslužbencev ter o ustanovitvi kreditne zadruge za člane združenja. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem kongresa osem dni dopusta in četrtinsko vožnjo.

Tujski promet v maju. V mesecu maju je bilo pri mariborski policiji prijavljenih 1.473 oseb. Od teh je bilo 565 tujcev, in sicer 110 z Dunaja, 43 iz Gradca, 412 pa drugih.

Nalezljive bolezni. V času od 8. do 14. t. m. je v naši banovini obolelo za tifuznimi boleznimi 6 oseb, za škrlatinko 34, za ošpicami 65, za davico 74, za dušljivim kašljem 10, za šenom 14, za vnetjem priušesne slinovke 102, za otročično vročico 6, za krčevito odrevenelostjo 3, za nalezljivim vnetjem možganov, grizo in otrpnenjem tilnika pa po 1 oseba. Za nalezljivimi boleznimi je v omenjenem času umrlo skupno 5 oseb.

Pobožna želja.

Slavni pisatelj H. G. Wells, ki se je tudi lotil politike in je doživel pri volitvah polom, je imel zelo težak literarni začetek. V mladih letih je začel izdajati s svojim prijateljem Henleyem tednik »The New Review«. Toda naročnikov je dobil zelo malo. Nekega dne sta gledala s prijateljem skozi okno pogreb in prijatelj je dejal otožno Wellsu: »Bog ne daj, da bi bil to naš naročnik.«

Glasbena Matica v Mariboru

Glasbena Matica tem potom opozarja na svoj razpis mesta ravnatelja svoje glasbene šole, združenega z dirigentsvom pevskega zbora. Rok se podaljša do 14. junija.

Naša glasbena šola završuje s tem šolskim letom svoje 15. leto in bo s septembrom otvorila svoje 16. leto. Šola je, kakor vse šole naših Matic, društveno-privatna, a je kot javna prosvetna ustanova v stiku tudi z ministrstvom prosvete, s kr. bansko upravo i. dr.; tudi za to leto je društvo poročalo ministrstvu prosvete o svoji šoli v začetku šolskega leta, je od njega prejelo prav zdaj dopis, da mu poroča o končnem stanju šole, je bilo obveščeno, da mu je pri ministrstvu predvidena podpora i. dr.; tudi to ministrstvo torej to šolo slej ko prej priznava.

Dejstvo in udejstvovanje šole za leto 1933/34 in za nadalje — z vsem javnim društvenim in šolskim aparatom — je seveda eklatantno znano urbi et orbi. Edini ki te šole v svojem »poslanem« ne pozna, je njen bivši vodja g. Jos. Hladek; odkar je (s septembrom 1933) on izstopil iz službe Glasbene Matice in mu je Matica izstopila odobrila, po njegovem mnenju Maticna šola ne eksistira več, dasi je videl in vedel, da nepretrgano nadaljuje delo do danes; groteskno pa je, da se g. Hladek zdaj proglašja za ravnatelja šole Glasbene Matice, ko nima z Matico nobene zveze več. G. Hladek nastopa z osnutkom neke imaginarne, izven Matice stoječe šole; da dobi za njo sredstva, je zahteval imovino Glasbene Matice, a Matica bi se mu naj umaknila. Ker je v pravni državi taka prisvojitve tuje lastnine izključena, pa naj jo poskuša kdorkoli, je Matica seveda obdržala svojo imovino za sebe in nadaljevala svojo šolo, prepuščajoč g. Hladeku odgovornost za njegovo osebno korespondenco v tej zadevi; saj se razume, da Glasbena Matica od poklicane oblasti ni prejela nobene slične zahteve. Glasbena Matica seveda prepušča g. Hladeku, da si lastno šolo izven nje ureja kakorkoli; izrecno pa prepoveduje, da si g. Hladek ali kdorkoli priišča ime naše Glasbene Matice. Glasbena Matica je le naša in v pravice korektnega društva ne sme nihče posegati.

Ravnatelj šole Glasbene Matice sedaj ni; imamo začasnega vodjo; a za leto 1934/35 smo to mesto razpisali v rednoasedbo. Izbira bo absolutno objektivna; zahtevamo pa tokrat po svojih pravilih predpisano kvalifikacijo konservatorskega študija, kar smo pri zadnjem rednem nameščenju bili obzirno izpregledali. — Odbor.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 3. t. m.: ob 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9: versko predavanje (dr. Regalat Čebulj); 9.15: prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve; 9.45: prenos slavnosti iz Šabca. Govori Nj. Vel. kralj Aleksander I.; 10.30: prenos tekem mladinskih pevskih zborov iz Uniona; 12: čas. plošče; 16: kmetijska posvetovalnica (Inž. Sadar Vinko); 16.30: akademija Narodne čitalnice iz Šiške; 20: prenos iz ljubljanske opere, v odmoru čas in poročila. — Za ponedeljek 4. t. m.: Ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas. plošče; 18: gospodinjska ura: Žena (Lj. Kresal); 18.30: Westfali (Lj. Kresal); 19: radioorkester; 19.30: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20: plošče; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Sejem za prašiče. Na večerajšnji sejem so pripeljali 274 prašičev. Kupčija je bila precej dobra in je bilo prodanih 131. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 70 do 95 Din, 7 do 9 tednov stari 120 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 220 do 280 Din, 8 do 10 mesecev stari 320 do 400 in leto stari 420 do 520 Din; kg žive teže 6 do 7, mrtve pa 9 do 10 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 18.8 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 17 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 18 stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 740.7; relativna vlaga 87; vreme je jasno in tiho.

Manifestacija za naše morje

Svečana seja mariborskega gospodarskega predstavništva — Zanimivo predavanje predsednika Tujsko-prometne zveze dr. Jančiča — Za zvezo z našim morjem — Sprejeta resolucija

V okviru Jadranskega tedna, ki se pravi kot propagandni teden za naše morje po vsej naši državi, je sinoči mariborsko gospodarsko predstavništvo sklicalo v gornji dvorani pri »Orlu« svečano sejo in povabilo k udeležbi tudi zastopnike raznih oblastev in korporacij. Svečano sejo, na kateri so mariborski gospodarstveniki javno manifestirali za naše morje, je otvoril in vodil predsednik mariborskega gospodarskega predstavništva, narodni poslanec g. Anton Krejči. Uvodoma je objasn timer navzočim namen sestanka, nato pa v krajših in temeljitih izjavah naglasil, da je precejšen del srečne bodočnosti vsega našega naroda v pametni gospodarski rešitvi našega državnega pomorskega problema. Dejal je, da so važnost morja cenili že stari narodi in da so prav zaradi »velike luže« bojevali dolgotrajne vojne. Kakor takrat, je tudi danes morje velikega vitalnega pomena in morajo to važnost upoštevati naši državni gospodarstveniki. K ugodni rešitvi pomorskega problema pa bodo pripomogle samo ugodne in dobre prometne zveze z našo Adrijo. Tega se zaveda tudi mariborsko gospodarsko predstavništvo, ki bo storilo vse in po svojih močeh pripomoglo k čim boljšim zvezam z našimi lukami. Navedel je še druga dejstva, ki govore o važnosti pomorskega problema. Ob koncu svojih izjav pa je toplo pozdravil posebej zastopnika vojaške oblasti polkovnika Čekovskega, okrajnega glavarja dr. Senekoviča, zastopnika mestne občine mariborske občinskega svetnika Bureša, predsednika Ciril-Metodove družbe dr. Lašiča, zastopnika Narodne obrane, upokojenega polkovnika Kristana, predsednika mestne organizacije Jadranske straže dr. Rapotca, predsednika mariborske podružnice Kmetijske družbe dr. Kovačca in druge.

Sledilo je nato zanimivo in stvarno predavanje predsednika Tujsko-prometne zveze g. dr. Jančiča, v katerem je predavatelj orisal pomorski problem in njegova koristi izza zgodovinskih časov do danes, kakor tudi lepote naših severnih

obmejnih krajev in potrebo po čim direktnjši zvezi. Zaradi pomanjkanja prostora bomo njegovo predavanje objavili v celoti v eni prihodnjih števil našega lista.

Nato je obrtnozadružni nadzornik g. Založnik prečital sledečo resolucijo:

»Zavedajoč se velikega gospodarskega, nacionalnega in državnega pomena morja z obžalovanjem ugotavljamo, da se je doslej za ugodne zveze morske obale z zaledjem storilo premalo. Zaradi tega močno trpita naša izvozna trgovina in tujski promet. Našemu gospodarstvu odpade mnogo zaslužka, povrh pa še sami plačujemo vsako leto neštete milijone v tujino. Želimo, da splošno prodre spoznanje bogatega zaklada, ki ga tvori Jadran za naš narod. Izgradnji boljših zvez z morjem je treba posvečati največjo pažnjo. Posebno nujno je zboljšanje zveze primorja z dravsko banovino, kjer industrija in trgovina zaradi izvoznih ovir leto za letom trpita ogromne škode. Prosimo kraljevsko vlado: 1. da nujno ukrene vse potrebno za takojšnjo izgradnjo že v zakonu o državnem zunanem posojilu z dne 23. VII. 1922 potrjene normalnotirne železniške proge iz Kočevja v smeri na Sušak; 2. da s primerno železniško-tarifno politiko vsem našim tujsko-prometnim in industrijskim krajem enakomerno omogoči posluževati se velikih dobrin našega morja in primorja.«

V imenu mariborske Jadranske straže je pozdravil nato zborovalce predsednik dr. Rapotec. Svečanost večera pa so povzdignili pridni pevci »Jadrana«, ki so se zbrali polnoštevilno pod vodstvom svojega pevovodje g. Laha in prepevali pesmi, iz katerih izžareva ljubezen do naše sinje Adrije. Mogočna je bila njihova prva pesem »Buči morje...«, za katero so želi viharno odobravanje vseh navzočih. Požrtvovalnim pevcem se je posebej zahvalil predsednik, narodni poslanec g. Krejči, in zaključil nato lepo uspelo manifestacijo mariborskih gospodarstvenikov za naše morje.

Moderna slovenska umetnost

Predavanje dr. R. Ložarja, kustosa narodnega muzeja v Ljubljani v Ljudski univerzi

Slovenskemu človeku je bil od nekdaj globoko v duši zakoreninjen čut za lepoto in kakor molitev za kruh vsakdanji, mu je neka zakonita notranja potreba dala dar in bogastvo čustvenega izraza v likovni umetnini.

Kako se je slovenski človek umetniško vraščal v sestav kulturnega toka Evrope in se ob lastni, močno ključili sili povzpел do sodobne višine, je občinstvu Ljudske univerze prepričevalno s toplo domačo besedo in ob vrsti namenu ustrezajočih slik, vneto in verno tolmačil kustos narodnega muzeja v Ljubljani g. dr. R. Ložar, naš znani umetnostni zgodovinar.

Početek likovne sodobnosti pričenjajo kulturni narodi Evrope z obratom k realizmu. Pri nas Slovencih štejemo to obdobje od l. 1880. dalje z močno pojavo Jurija Šubica (Pred lovom 1885. l. in druge muzejske slike). Zadnjih dvajset let ob zatonu v zgodovini človeštva tako pomembnega devetnajstega veka, je bilo namenjenih realističnemu izživetju likovnega umetnika, ki mu je sledil poduhovljeni in res razgibani obraz impresionizma za enako dobo dvajsetih let. Povojna umetnost živi v ekstazi ekspresionizma, da se zopet ob novi stvarnosti vrača v prvobitne tokove umetniških izražavanj. Pričetek impresionizma je naznanila razstava l. 1900, ekspresionizem pa razstava l. 1920 v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani, kateri so sledile številne kolektivne in individualne izpovedi struj in stremiljenj.

Morečo samozadovoljnost umetniškega delovanja v prvi polovici 19. stoletja razsvetli kakor zvezda pojava Janeza Wolfa (1825—1884), ki je kot prvi naših umet-

nikov ustvarjal samostojno in svobodno iz globine svojih doživetij in občutenj in se ni zadovoljil s suženjskim posnemanjem. Njegovi učenci: brata Jurij in Janez Šubic, S. Ogrin, M. Tonc, Gale, Franke, so vestno izpolnjevali oporoko Wolfa ter obenem vezali starejšo generacijo z novim časom. Slika »Pred lovom« genialnega Jurija Šubica diha in izpoveduje sončno resničnost narave ter pomeni prvi realistični izraz te dobe. Izvrsten učitelj tehnične popolnosti je bil Wolfov učenec Anton Azbe (V haremu, Zamorka). Pri njemu so se solali Jakopič, Vesel, Jama, Kobilica, Stern, Azhetov sodobnik Josip Petkovič (Bosanka, Doma), ni imel sreče, da bi mogel po svojih odličnih zmognostih vplivati na razvoj slovenskega slikarstva. Ferdo Vesel, najboljši učenec Azbete (Osveta, Pred svatbo, Pismo), oznanjuje smeli evangelij narave ter slika z enako ljubeznijo v naravi kakor v ateljeju. Ivana Kobilica (V gozdu) je svoje vzore (var. Gogh) srečno prelila v prepričevalen svojstven izraz. Njeno delo stoji ob zori impresionizma, ki ga tako samozvestno izpričujejo Rihard Jakopič, Ivan Grohar, M. Stern, M. Jama. Same izrazite osebnosti, ki jih je predavatelj prikazal v strnjelih očrtih ter označil po svojstvenosti umetniškega izraževanja. Fran Berneker je kipar impresionistične plastike, ki dopolnjuje to obdobje. Vsekakor je impresionizem silno poglobil slikarske vrednote ter odprl slovenski umetnosti kar nesluteni razmah. Po tej zamisli ustvarjajo M. Gaspari, I. Vavpotič, S. Šantel, M. Smrekar in drugi. Fran Tratnik, ves poglobljen v svoje notranje podobe, pomeni povrnitev do risarskega stila reflek-

PRAVI DOMAČI IZDELEK

sij. Sledita A. Kos in Lojze Dolinar. Nova pota ekspresionizma ozarjajo: Fr. Kralj, Tone Kralj, B. Jakac, V. Pilan, brata Vidmarja. Ekspresionizem je pri nas položil temelje domači umetniški obrti ter povzročil prerod naše grafike.

Med najmlajšimi je označil g. predavatelj: F. Pavlovca, M. Pregljevo, G. Globočnika, kiparja N. Pirnata in njegova učenca Miheliča in Sedeja. Naša domača slikarja Ivan Kos in K. Jirak se z vso ljubeznijo vračata k domači zemlji ter ji dasta izraza v boli (I. Kos, Berač) in veseliu (K. Jirak).

Vseskozi mojstrsko utemeljeno analizo posameznih slik, njih miselno bistvo, medsebojno povezanost slikarskih prvin in osnovne odnose v izvedbi, materialu itd. je podal g. predavatelj v tako neposredni nazornosti, da je bilo nadyse toplo priznanje mnogoštevilnega občinstva dobobra zaslužen.

Ob koncu je še v sklepni besedi objasn timer prevažni pomen naše Narodne galerije za naše kulturno življenje in za uspešen njegov razvoj ter iskreno pozival na čimvečjo moralno in gmočno — podporo.

Pauper studiosus

Tisti čas je kanilo šolsko leto, hudo kanilo na moje mlado življenje.

Bilo je pred vojno na tukajšnjem učiteljskem. Ponižno sem opozoril profesorja dr. Novotnyja (Nemca!), da je »windisch« za nas žaljivka. Pol leta me je brez vsakega vprašanja preziral in ob sklepu podrl.

Položil sem svojo bol v dobre roke razrednika, matematika Lavtarja. Zahteval je izredno konferenco, ki mi je morala red zaradi krivice popraviti in nemški Moloh je zaenkrat lačen zaprl svoj silni gobec.

Tako ob sklepu se mi ti spomini mladijo in žalostno in pobožno mi klecne koleno ob Lavtarjevem grobu. Mnogo težkega se mi je nabralo tekom let, toda v takih trenutkih se mi zdi življenjski »punkeljček« mehek, ob svetlem spominu na razrednika — prijatelja, ki je v matematiški našel formulo ljubezni do mene mladega, plašnega, nerodnega.

Menda še tam pod platanami sanja takšna mladina, toda vzgojitelji njeni so prišli iz domačih gajev, ki ljubijo ta rod. Tu in tam bodo morali prijeti trdnjeje, zahtevali sigurnejši polet. Pa to ne sme boleti.

Vseeno pa si otrimo vsi: mladina, starši in vzgojitelji z mehko roso duše tik pred sklepom, da nam bo jasen pogled v mlado jutro.

Kdorkoli pa je obtežen v tej minuti, poslušne naj:

Pauper studiosus petit... Resnično resnično vam povem: samo iskrena ljubav vzbudi v naših širnih krajinah življenje, pesem in srečno solzo. Vse naše, vse za nas, za svobodo bičane naroda.

Tole je drag, mladosten spomin na nepozabljene razrednika, matematika — Lavtarja.

F. Ramšak.

Zalostne razmere v Združenju jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v dravski banovini

Ko se je leta 1909. ustanovila v Mariboru podružnica Zveze jugoslovanskih železničarjev, se je v Mariboru pričelo popolnoma novo narodno gibanje med železničarji, ki so takrat tvorili mali, toda popolnoma nacionalni kader vseh mariborskih železničarjev, ne glede na politično pripadnost ali kategorijo. Bila je to četa ljudi, ki se je neoziraje se na kogarkoli borila za slovenskega železničarja in bila merodajna za ves železničarski stan na našem jugoslovanskem jugu.

Med vojno je morala zaradi razpustitve centrale v Trstu prenehati s svojim delovanjem, ker so nas razkropili na vse močje vetrove, zbrali smo se pa vendar leta 1917. v Mariboru, prevzeli zopet vodstvo — mariborska podružnica namreč ni bila razpuščena — ter začeli s pripravi za preobrat. Pri zaprtih vratih smo se takrat zbirali v Gradcu v tamošnji Čitalnici ter kovali načrte za bodočnost, ki smo jo pričakovali. Leta 1918. smo prenesli sedež v Ljubljano in tam nadaljevali svoje delo, kateremu so vsi naši člani, kolikor jih je takrat bilo, sledili z največjim navdušenjem in požrtvovalnostjo. Gojili smo v svojih vrstah največjo kolegialnost in ljubezen drug do drugega ter nismo nikdar vprašali, kateri kategoriji kdo pripada. Zaradi tega smo živeli v vsej sloverski javnosti največje spoštovanje in zaslombo. Gotovo ni naša najmanjša zasluga ta, da smo ob prevratu mirno prestali vse nevarnosti, ki so nam grozile in tako rešili našo ožjo domovino pred vsemi neizgovornostmi.

Zakaj pripovedujem vse to? Zato, ker so v zadnjem času nastale v Združenju jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev razmere, ki niso v nobenem skladu z intencijami, ki smo jih mi svoječasno zasledovali in pa ker nastopajo pri tem ljudje, ki se z malimi izjemami tega našega dela niso nikdar udeleževali in ki trdijo, da je vse staro za nič. Dne 10. maja t. l. se je na zahtevo 1153 članov vršil v Mariboru izredni občni zbor podružnice UJNZB, na katerem so padli na račun predsednika in celega odbora taki očitki, da sem se naravnost čudil, kako se upa človek s tako preteklostjo in s takim postopanjem sploh še kazati v javnosti kot vodja železničarske stanovske organizacije. Kot upokojenec seveda nisem nikdar imel vpogleda v vse to poslovanje, saj so si gospodje, gotovo ne brez njihove vednosti, tako prikrili, da v pokojenci sploh nimamo nobenih pravic razen ene, plačati članarino in molčati.

Na tem občnem zboru, katerega se je udeležilo preko 1300 članov, je bila soglasno izvoljena nova uprava z našim starim borcev tovarišem Lukačičem na čelu. Toda kaj se je zgodilo? Oblastna

uprava v Ljubljani je kratkotalno razrešila novo upravo in proti vsem pravilom in zakonu o prometnem osebju postavila gospoda inženjera Stanojčiča za komisarja, ker nihče drugi tega mesta sprejeti ni hotel. Ta gospod je komaj nekaj mesecev v Mariboru in današnjega Maribora sploh ne pozna, še manj pa ima pojma o predvojnem Mariboru, kjer se je Lukačič z menoj vred boril za slovensko železničarstvo. Čudim se, da se najdejo v Ljubljani, ki je igrala pred vojno v našem jugoslovanskem železničarskem pokretu precej ključno vlogo, ljudje, ki mislijo, da so danes edino merodajni za železničarske organizacije. Vedel bi marsikaj žalostnega povedati, toda to danes ne spada sem. Čudim se pa kolegom, ki so se svoječasno z nami vred borili, sicer jih je jako malo v upravi, da si upajo na tak netakten in nedopusten način kršiti pravila in rušiti disciplino v organizaciji, ki je je danes bolj potrebna kakor kdaj popreje. Tovariši, zavedajte se enega, da je lahko nekaj zdravega porušiti, težko take usodepolne napake popraviti! Znano vam je, da združjenje danes ne more doseči nobenih uspehov, ker je sestavljeno na popolnoma napačni podlagi, ker v njej ni niti enega uspeha in pa nekoliko legalnega postopanja s člani veliko nezadovoljstvo. Ne spuščam se v to, kdo je to zakrivil, ker morate to vi sami dobro vedeti, svarim vas pa pred takimi in sličnimi koraki, ki jih delate, ker bo sicer prišel čas, da se bo s tolikim trudom zgrajena zgradba zrušila. Ako hočete organizaciji dobro, potem pometite z vsem današnjim demagoštvom.

Podružnica se za 10. junija sklicarega izrednega občnega zbora prav nič ne boji, svetujemo pa, da ga opustite, ker vam ne bo prinesel nobenega haska, pač pa razburil pretežno večino našega članstva in mariborske javnosti, ki je enotnega dela bolj potrebna, kakor kdaj popreje.

Ivan Kežar, častni predsednik ZJZ, podružnica Maribor.

Poetičen oglas.

Zenitveni oglasi so v naših listih zelo stvarni in resni. Japonci povedo to vse drugače. Tako čitaš lahko vsak dan v japonskih listih kaj lahko takle oglaš: »Lepa sem in mlada. Valoviti lasje obdajajo kakor nežni oblaki moje solnčno lice, iz katerega izžareva ponižnost in poštenost moje duše, podobne svilenemu sijaju cvetic. Sem prožne postave kakor vrba v vetru. Imam tudi precej denarja. Moj gospod bo lahko uresničil vse svoje ljubezenske sanje. Po smrti pa bova delila pokoj lahko v grobu iz rožnatga marmornja...«

nico, ki je poglala Paneta v ples. Utrujene noge so se šibile in je sedel.

»Kaj strmite vame?« je povzel čez hip. »Tako mi je, kot da bi imel krog sebe same mile Jere in lipove malike. Veste, odkod vaši slavni priimki Slavec, Kos, Žerjav...? Sama pesem bi vas morala biti nocoj... vsaj nocoj... In ti, Jazbec,« se je okrenil napram nizkemu, debeluhastemu gospodarju, ki je ves večer topo škilil v Paheta, »zabundaj in pokaži, da imaš še sapo!«

Te besede so izzvale malo prisiljenega smeha.

»Stavim svojo glavo, da ne veš, zakaj nosi jazbec prav to ime in zakaj tako rad podira koruzne klase.« se je spet obrnil proti Jazbecu.

»Da se otolsti, zato žre koruzo: odkod ime jazbec, no, tega ne veš niti ti.«

»O, ti tolsti jazbec! Saj sem rekel, da ste vsi preveč pod plahto, Torej poslušajte: Dokler še ni bilo v naših krajih koruze — to je bilo pred okrog 300 leti — ni bilo jazbeca na spregled. Ko pa si je siromak iz radovednosti ogledal to novo rastlino v naših doleh in pokusil njen plod, je človek, ki ga je zalotil, zavpil nad njim: »Ne boš! Jazbec«, in pokazal s prstom svoja usta. To je pomenilo »jaz jem«. Iz nevedljivosti je žival naklestil, jo napodil iz doline in kričal

Lanski uvoz in izvoz preko mariborske carinarnice v številkah

Izvoz: 46.896 ton v vrednosti 96,670.402 Din

Uvoz: 45.000 ton blaga v vrednosti 185,075.921 Din

Kako ogromno delo je opravila lani mariborska carinarnica in kako pomemben in važen faktor je obmejni Maribor, nam pač najbolj zgovorno pričajo glavni podatki lanskega uvoza in izvoza. Okrog 10.000 vagonov je pasiralo lani mariborsko postajo in mariborsko carinarnico. Uvoženega je bilo 45 milijonov 7981 kg raznega blaga v vrednosti 185,075.921 Din, izvoženega pa 46,895.033 kg v vrednosti 96,670.402 Din. Največ je bilo izvoženega lani sadja, živih prašičev, zaklane perutnine, jajc, koruze, hmelja strojenih kož in ekstraktov za strojenje kož. Uvoženega pa je bilo največ železa, raznih strojev, prediva, svile, bombaža, odpadkov tkanin, železne pločevine, premoga in papirja.

V Avstrijo smo izvozili 32,692.155 kg raznega blaga v vrednosti 55,329.862 Din, v Češkoslovaško 3,636.312 kg za 21,553.360, v Nemčijo 1,909.284 kg za 4,881.227 Din, v Švico 1,803.251 kg za 3,566.480 Din, v Italijo 1,598.178 kg za 3,719.420 Din, v Anglijo 193.172 kg za 1,516.670 Din, v Belgijo 1,507.644 kg za 1,457.380, v Madžarsko 1,317.604 kg za 1,372.239 Din, v Francijo 43.435 kg za 892.050 Din, v angleške kolonije 1,043.337 kg za 864.130 Din, v Bolgarijo 340.288 kg za 458.165 Din, v Egipt 199.500 kg za 187.400 Din, v Nizozemsko 214.494 kg za 431.227 Din, v Finsko 71.085 kg za 107.905 Din, na Poljsko 25.245 kg za 85.689, Španijo 300.000 kg za 247.100 Din.

Uvoženega je bilo preko mariborske glavne carinarnice iz Argentine 250.289 kg raznega blaga v vrednosti 1,658.920 Din, iz Avstralije 4270 kg za 158.500 Din, iz Avstrije 29,837.315 kg za 94,238.561

Din, iz Belgije 371.916 kg za 2,245.800 Din, iz Brazilije 96.645 kg za 1,017.354 Din, iz Češkoslovaške 7,042.933 kg za 56,203.937 Din, iz Čile 300 kg za 5282 Din, iz Danske 536 kg za 33.230 Din, iz Egipta 16,047 kg za 84.346 Din, iz Anglije 1,002.022 kg za 18,836.614 Din, iz angleških kolonij Cejlona, Indije, Vzhodne Afrike, Nove Zelandije in Zlate obale 132.983 kg za 151.728 Din, iz Francije 188.408 kg za 2,853.887 Din, iz francoskega Maroka 5087 kg za 10,273 Din, iz Finske 77 kg za 850 Din, iz Grčije 10.000 kg za 27.350 Din, iz Holandske 62,002 kg za 1,471.535 Din, iz holandske Indije 3733 kg za 99.603 Din, iz Italije 1,024.439 kg za 17,901.042 Din, iz Japonske 1227 kg za 18.544 Din, iz Letonske 2755 kg za 149.617 Din, iz Madžarske 217.410 kg za 1,218.814 Din, iz Nemčije 3,521.901 kg za 27,320.410 Din, iz Norveške 57 kg za 1452 Din, iz Perzije 1033 kg za 17.800 Din, iz Poljske 1,350.184 kg za 6,908.509 Din, iz Portugalske 2612 kg za 30.398 Din, iz portugalske Zahodne Afrike 3030 kg za 24.037 Din, iz Rusije 1,547.210 kg za 168.026 Din, iz Severne Amerike 2,569.227 kg za 36,002.474 Din, iz Španije 402.178 kg za 3,751.514 Din, iz Švice 291.954 kg za 8,856.901 Din, iz Švedske pa 48.241 kg za 606.824 Din.

Največ blaga je bilo uvoženega iz Avstrije, na drugem mestu je Češkoslovaška, na tretjem Nemčija, na četrtem USA, na zadnjem mestu pa je Finska. Izvoženega je bilo največ blaga v Avstrijo, na drugem mestu je ČSR, na tretjem Nemčija, na četrtem Švica, na petem Italija, na šestem angleške kolonije, najmanj pa je bilo izvoženega blaga na Poljsko.

Občni zbor poljčanske podružnice SPD

V nedeljo 27. maja se je vršil pri Mohorčiču 6. redni občni zbor poljčanske planske podružnice pod predsedstvom dr. Hronovskega. Predsednik je po pozdravu omenil v svojem poročilu, da je bilo vse delo podružnice obrnjeno na glavni cilj, na odplačevanje dolgov. Za njim sta še poročala tajnik Žen in blagajnik Zeilhofer. Iz teh poročil je bilo razvidno podrobnejše delo.

Podružnica šteje 87 članov. Število se je znižalo, ker so prvotno pristopali k društvu mnogi člani samo zato, ker so uživali ugodnost znižane vožnje na železnici. Posrečilo se je dolg, ki je ostal pri stolpu, znižati od 11.000 na 7.000 Din. Podružnica upa, da se bo posrečilo v tem in prihodnjem letu poravnati še ostali dolg. Ima namreč pred seboj še ta cilj, da bo enkrat na bočkih planjavah gori pri Sv. Miklavžu postavila impozanten planinski dom, ki bo nudil vnetim ljubiteljem Boča tudi ponoči udobno zavetje.

šče. Pota, ki so bila v slabem stanju, so se popravila in na novo markirala. Na križiščih pa so postavili potrebne informativne table.

S tem, da stoji stolp na Boču, ni pridobila samo gora kot taka, temveč se je splošno dvignil tujski promet, od katerega imajo vsi tukaj več ali manj koristi. Zato je predsednik ob koncu zbora povsem pravilno pozival navzoče, naj stremjenje podružnice, ki je le v dobrobit kraju in okolici, podpirajo, naj ji pridobivajo novih članov itd. Občni zbor bi bil lahko boljše obiskan, delovna uprava podružnice bi to vsekakor zaslužila.

Resnična ljubezen.

— Če bi se kdaj omožila, bi se samo iz ljubezni.

— Kateri tip moškili ti pa najbolj ugaia?

— Najzanimivejši so bogataši.

Janko Furlan:

Oporoka lovca Paneta

(Konec.)

Mraz bi vas zlomil, če bi vam povedala, kaj vse sem videla na svojih nočnih pohodih! Na poti moje pravice — samohrane, me je človek naučil teptati dolžnosti... O vzajemnosti nam govori, o ljubezni, pravico- in resnicoljubnosti — o neki morali. Ali je to morala, kar sem opazovala v noči in ob belem dnevu? Roko na srcu, človeče, ki samo računaš, tehtaš in meriš, kako in kdaj bi spodmaknil tla sočloveku! Ni tako v našem rodu, niti med ušmi ne. Ne bi hotela biti človek, ne in ne. Če pa bi to že moralo biti, bi najraje postala Pane. On je naš sovražnik le zato, ker se je umaknil svojemu rodu. »Taka je bila lisičina beseda«, je dejal, ko je izpraznil kozarec črnine. Še nikoli ga ni tako slastno praznil. Prej je pil, da se mu je duh razpel in je boljše vpregel jezik, danes pa je požiral piščo kot bi bil hotel nekaj potlačiti. Može so se molče spogledovali, čutili so kot težko obsodbo.

»Napni, Jernek, svoj meli, da prevpije, kar se je nagromadilo v meni, in prežene samoto! Daj, Jernek, godec moj!«

Godec je natezal harmoniko v poskoč-

»jazbec, jazbec«. Odtod to ime in jazbečevo maščevanje nad koruznimi klasi.

»Kako pa to veš?«

»Sam jazbec mi je povedal, ko sem neke kvaterne sobote prisostvoval »divji glorijs« v »Temnem dolu«. Veste, kaj je »Divja glorijsa?« Vsi štirinožci moiega lovišča so bili tam zbrani in so me pozdravljali kot starega znanca in prijatelja: »Saj vemo, Pane, da nas ne kolje tvoje srce, drugi nas koljejo,« so govorili, Nato je prišel ples — »divja glorijsa!« lisiča je pograbila zajca, zajec dilurja, ta podlasico. »Ali ti ugaja rajski vrvež?« se mi je muzal jazbec, ko je odmevalo od vseli strani: »Čez čeri, dole, ravnice — vsi kot bratci in sestrice; da živi nam domovina od Postojne do Devina!«

Zopet smeh, a v njem tudi mnogo trpkosti.

»Nič ni z njim,« so si šepetali, se spogledovali in drug za drugim odšli.

»Brez zamere, prijatelji! Saj je bilo tako le nocoj, samo še nocoj. Nikoli več ne bom tako govoril. Ne zamerite in hvala vam!« jim je rekel ob slovesu in stisnil vsakemu roko.

»Neža je pripovedovala, kako ga je koza opolnoči njegovega rojstnega dne vrgla raz sebe na njegovo dvorišče. To da je slabo znamenje, je rekla.« je glasno rekel Jazbec, ko so se razhajali.

»Ne čenčari neumnosti, čenča jazbesta! Seveda je slabo znamenje, ker jih nosi že sedem in precej težkih, to sem izvedel šele nocoj. Škoda vsem, da nima manj križev!«

Ko se je soba izpraznila, je Pane prijel Jerneka za roko.

»Še eno poslovilno, Jernek!«

Lovec se je naslonil z levim licem na zakrpano harmoniko, zamežal in igral neko neznano melodijo, Pane pa je naslonil glavo na dlani in strmел v mizo.

»Pojdi za mano, Jernek!« mu je dejal, ga prijel pod pazduho in previdno prestopil prag gostilniških vrat. Krčmar je zaprl za njim vrata.

Odšla sta v podrtijo na koncu vasi in se po napol podrtih kamenitih stopnicah skobacala v Panetov stan. Nobene opreme ni bilo v njem razen okvirja iz štirih desek na nizkih nogah s slamnjačo. Že skoraj docela razpadla vrata so se mogla priprejeti le s težavo.

Pane se je slekel in legel.

»Daj mi puško, Miha, mojo najboljšo prijateljico!«

Jernek je snel s skrušene stene dobro ohranjeno dvocevko in mu jo previdno pomolil.

»Tako!« je dejal Pane, ko jo je položil vzdolž svojega telesa. Dobro si ni godel nocoj, Jernek. Zato čuj zadnje poglavje

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Čemu?«
»Ne vem.«

Zagrnjena ženska se je hitro poklonila in izginila prav tako naglo, kakor se mu je prej približala. Asarhadan je hotel skočiti za njo, prijeti jo, pa si je premislil in ostal sam v senci stebrovja.

»Čarovnica Arikdinila me kliče k sebi?« je mislil. »Čemu? Kako me pozna? In: kdo je bila ta ženska? Čarovnica Arikdinila... to je ono skrivnostno bitje v strahotni votlini podzemlja z nemo grozo, bitje, pred katerim trepečejo vsi... To skrivnostno bitje, o katerem sem mislil do tega trenutka, da je le pravljico, no strašilo, hoče govoriti z menoj... Morda je prav to pot, ki me pripelje do cilja! Morda mi čarovnica lahko pomaga uresničiti načrte mojih hrepenenj.«

Svit skrivnostnega upanja je ožaril njegovo zbegano dušo. Zazdalo se mu je, da ga prevzema magična moč tajinstvene usode in da se bliža veliki, odločilni trenutek, ki bo najvažnejši v vsem njegovem življenju; in vendar je bilo vse to tako megleno, da ni videl jasne podobe in ni vedel zakaj.

XVII.

Nad rajajoči Semisiris se je zgrnila črna noč. Oblaki, ki so čez dan zakrivali nebo kakor lahna koprena, so se zgostili in nagrmadili v silen svod, poveznjen nad vso prostrano pokrajino. Od juga po Kali navzgor, mimo planote piramid in obronkov Gore prihoda je zapihal ob solnčnem zatonu rahel, skoraj božajoč veter, ki je naraščal z mrakom in naznanjal viharno nevihto. Vitke palme na bregovih Kale so nizko vpogibale svoje kroge, kakor da bi se priklanjale veličastju roči.

Sužnji in vojniki so hiteli raztovarjati zaplenjene galeje. Odnášali in odvažali so blago po kopnem in v malih enodebelnih čolnih po reki navzgor v dvorna skladišča in zakladnice. Častniki in dvorni pazniki, ki so nadzirali delo in skrbeli za

to, da sužnji in vojniki niso kradli, so naglaj na galeje tudi radovedneže, ki so ostali po sprejemu Abusirisa in njegove vojske na bregu reke pod planjavo piramid. Savadagak in Buramak sta se pridružila prostovoljno kot nadziratelja. Vzpemala sta se na ladje, dajala navodila, sama pomagala sužnjem in vojakom ter obenem presojala galeje ter iskala tisto, ki bi bila za njune namene najprikladnejša.

Tako sta polagoma priplezala na one galeje, ki so bile zasidrane najnižje doli na reki in najbolj daleč od brega. Bile so večinoma še docela neraztovorjene in na njih so bile samo straže. Pod pretvezo, da morata preiskati blago, sta izvedela od stražnikov, kaj je na njih. Ugotovila sta, da so natovorjene večinoma z živili in pijačami.

»Kakor nalašč!« je vzkliknil Savadagak v azteščini, da ga atlantski stražarji niso razumeli.

»Najin posel bo lažji, kakor sva pričakovala,« je pritrdil Buramak. »Sam veliki Inti nama je poslal to zajeto brodovje.«

»Inške galeje so urnejše in prikladnejše kakor semisirske. Zgrajene so predvsem za morje.«

»In mimo tega so natovorjene z živili, da svojih niti potrebovali ne bomo! S tovorom take ladje se lahko prehranjujemo več mesecev, to se pravi do obala naše domovine, ne da bi nam bilo treba vmes pristajati.«

»Samo kako naj odstraniva stražarje in spraviva na krov najine ljudi?«

»Poizkusiti bo treba najprej z zvijačo.«

»In če se nama ne posreči?«

»Potem s silo...«

»Pomagala nama bo noč.«

»Pripravljaj se nevihta.«

Azteka sta se ozrla proti nebu. Oblaki so postajali vsako minuto temnejši. Tema je naraščala, zgostila se je tako, da drug drugega nista več razločila.

»Izberite ne bo veliko,« je dejal Savadagak. »Zadovoljiti se bova morala s to ladjo, na kateri stojiva.«

»Zdi se mi zelo prikladna,« je menil Buramak. »Ni premajhna in ne prevelika. Biti mora urna in okretna.«

»Mimo tega je zasidrana tako, da lahko svobodno odplava po reki, ne da bi morala iskati poti med drugim.«

»Dovolj bo, da jo odveževa in pustiva, da jo tok sam odnese dalje.«

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Ptuj

Zadet od kapi. Ko je v nedeljo popoldan korakal po ptujskem parku štiridesetletni branjar Franc Leskovar v družbi svojih dveh tovarišev, mu je postalo nenadoma slabo, da se je zgrudil na tla. Nabralo se je precej radovednežev, intervenirala je policija in odredila prevoz v bolnišnico. Kakor doznamo, je njegovo stanje obupno in se pričakuje vsak trenutek, da bo izdihnil. Franc Leskovar je iz Hodoša, občina Slovenja vas, oženjen in oče štirih nepreskrbljenih otrok.

Nevarno se je ponesrečila štirinšestdesetletna Cecilija Predikakova, posestnica v Župečji vasi. Opekla se je z vrelo vodo na prsih tako nevarno, da so poklicali reševalce, ki so jo prepeljali z rešilnim avtom v ptujsko bolnišnico. Njeno stanje je resno.

Vino uničuje bacile tifusa.

Pariški zdravnik dr. Kling je ugotovil, da se v vinorodnih krajih redko pojavi tifus, čeprav je voda zelo nezdružljiva in so ponekod studenci blizu gnojšč. Konstatiral je, da vsako vino, zlasti pa ono, ki ima 9 stopinj alkohola, ubija in uničuje bacile tifusa ali jih pa tako oslabi, da ne morejo delovati.

moje oporoke: Pol stoletja sem bil lovec, od vseh zapuščen, vsem odveč in šele nočoj, to uro vem, zakaj sem lovil. Samo ta siromašna zemlja mi je prožila uteho in ljubezen, ki sem jo tako pogrešal. Grela me je ta ljubezen v solncu in viharju, v žalosti in veselju in me ob vsa ki uri podila iz te pozabljene bajte. Nočoj, to uro čutim, kako sem to zemljo ljubil. Nihče ni vedel to, nihče ni poznal te velike ljubezni. Zato so kovali iz mene zlo. Vse vem, Jernek. In kako je to čudno: svet, ki ljubi, ne pozna ljubezni. Gorela je moja ljubezen in dogorela. Nočoj... Samo to še zaigraj, to ljubezen, od njenega rojstva do te-le ure. Gođec si, Jernek, zato jo poznaš. Zagodi!

Jernek je napol harmoniko. Živa, razposajena pesem je vzvalovila v tilho, jasno noč. Pane je prekrizanih rok na prsih zrl proti trilemu stropu in poslušal svojo prvo ljubezen. Kot v velikanskem naporu je še enkrat zažarelo v njegovih očeh in na licih se je pojavil črtoški smehljaj. Razkošni glasovi so se polagoma umirili in končno izveneli v komaj slišne akorde.

Pane je Jerneku nalahno namignil z desnico, ki mu je nato utrujena padla na prsi, in za vedno zaprl veke...

Spominjajte se CMD

Sokolstvo

ČLANSTVO SOKOLA MATICE V TELOVADNICE — ZBOR!

»Moralna in telesna sokolska vzgoja je temelj vsega življenja, zdravja, svežosti in delavnosti.« To je živa resnica, ki veje iz vseh sokolskih načel. Iz te resnice mora biti izklesano telo in duh slehernega Sokola. Telo in duha pa krepimo v naših telovadnicah, na naših letnih telovadiščih. Zato naj ne bo nikogar v naših vrstah, ki bi se ne odzval pozivu: »Članstvo Sokola Matice v telovadnice — zbor!« Zdravo! Uprava Sokolskega društva Maribor Matice.

Sokol Maribor III izreka najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli društveni tomboli in javnemu nastopu do zadovoljivega uspeha. Odbor.

Sokolsko društvo v Slivnici pri Mariboru otvori jutri svoje letno telovadišče v Slivnici. Otvoritev je zvezana z javnim nastopom domačega in sosednjih društev ter izletom združenja nac. železničarjev iz Maribora. Igra godba »Drave« iz Maribora. Meščani, podprite stremljenje Sokola v Slivnici, ki si prizadeva okrepiti Tyršev idejo na našem podeželju, s svojim številnim obiskom! Ugodne zveze z vlaki.

Dravinjsko sokolsko okrožje ima svoj okrožni zlet v nedeljo 3. junija t. l. v Zrečah. Dopoldne so skušnje, popoldne ob 15. uri telovadni nastop na dvorišču poleg telovadnice. Sodelujejo vse edince dravinjskega okrožja s članstvom in mladinskimi oddelki. Svira pri zletu domača godba »Dravinja«. Pričakovati je, da izpade okrožni zlet v Zrečah kot velika manifestacija nacionalnega elementa v konjiškem okraju.

Župnega zleta v Ptuj se udeleži konjiško članstvo, naraščaj in starejša deca v nedeljo 10. junija t. l. Telovadeči odidejo v soboto 9. t. m. z vlakom ob 16. uri, ono članstvo, ki ne nastopa, se odpelje v Ptuj v nedeljo jutraj ob pol 5. uri, vrnemo se z večernim vlakom iz Ptuja. Vožnja je za telovadce brezplačna, za članstvo četrtinska, za druge polovična proti zletnemu znaku 3, 5, oziroma 7 Din. Prijaviti se je za zletne znake še do 2. junija t. l. Prijave telovadcev so zaključene.

Za pokrajinski zlet v Sarajevo za dan 28. in 29. junija t. l. kamor je dovoljena za telovadeče članstvo brezplačna, ostalo članstvo pa četrtinska vožnja, se je prijaviti pri bratu starešini konjiškega Sokola dr. Mejaku najkasneje do 8. junija t. l. na poznejše prijave se ni mogoče ozirati.

Sokol Ormož. Zaradi udeležbe na župnem zletu varaždinske sokolske župe v Čakovcu, ki bo jutri v nedeljo, preloži Sokolsko društvo Ormož svoj nastop na 17. junija 1934.

Sport

ISSK Maribor:SK Olimp (Celje). Jutri, v nedeljo 3. t. m., bo na igrišču ISSK Maribora prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Olimpom iz Celja. Tekma se bo pričela ob 17.30.

Propagandna vožnja Kluba slov. kolesarjev in motociklistov »Peruna«. Naš »Perun« priredi jutri, v nedeljo 3. t. m., veliko propagandno kolesarsko vožnjo v Slovensko Bistrico, in sicer z vsemi svojimi sekcijami (Sv. Peter, Tezno, Pesnica in Sv. Lenart). Vožnje se bo udeležila tudi motosekcija. Start bo ob 13. s Trga svobode. Prijatelji kolesarskega in motociklističnega sporta dobrodošli!

Nogomet v Čakovcu. Na Telovo se je odigrala v Čakovcu prijateljska tekma med Čakovečkim SK in Varaždinskim SK. Tekma se je končala z zmago Varaždincev v razmerju 3:1.

Jugoslavija:Brazilijska. JNS je določil za nedeljo 3. t. m. meddržavno nogometno tekmo med našo reprezentanco in reprezentanco Brazilijske. Tekma se bo odigrala v Beogradu. V sredo 6. t. m. pa bodo Brazilci nastopili v Zagrebu proti reprezentanci Zagreba.

Italija:Španija 1:0 (1:0). Včeraj se je odigrala v Firenci ponovna tekma med Italijo in Španijo. Zmagala je italijanska reprezentanca po izredno ogorčenem boju z 1:0. Italija torej pride v semifinale in bo jutri igrala v Milanu proti Avstriji.

Ilirija igra 17. junija v Mariboru. LNP je na svoji zadnji seji določil, da se mora odgodena prvenstvena tekma ISSK Maribor:SK Ilirija odigrati 17. junija v Mariboru. Tudi je LNP določil nov termin za odgodeno prvenstveno tekmo ČSK:Ilirija, in sicer 10. junij.

SK Ilirija:SK Železničar. Jutri, v nedeljo 3. t. m., se bo odigrala najvažnejša tekma podzveznega prvenstva, in sicer se bosta srečala v Ljubljani SK Železničar in SK Ilirija. Rezultat tekme bomo takoj po koncu afiširali na afišni tabli naše redakcije v Gosposki ulici 11.

Mariborska mestna občina za napredek plavalnega sporta. Na zadnji seji ravateljstva mestnih podjetij je bil sprejet pravilnik, po katerem se je ugodila dolgoletna želja mariborskih sportnih klubov, namreč, da bodo plavalcem na Mariborskem otoku brezplačno na razpolago omarice. Ta lepa gesta maribor-

ske mestne občine bo gotovo rodila najlepše uspehe na področju plavalnega sporta. Doslej se zaradi pomanjkanja primernega treninga kvaliteta naših plavalcev ni mogla dvigniti, in to iz preprostega razloga, ker je pač za vsakodnevni trening plavalcev, ki se rekrutirajo predvsem iz dijakov in manj premožnih sportnikov, bila vstopnina le malce previsoka.

Gospodarske vesti

Jugoslavensko-siamski komitet začne z delom! Minister trgovine in industrije je odobril pravila Jugoslavensko-siamskega komiteja s sedežem v Mariboru. Kakor znano, si je ta komite nadel nalogo, da vzpostavi direktne trgovske stike naših pridobitnikov s Siamom in Indijo, kar bo za nas brez dvoma zelo koristno, zlasti ker so v komiteju odlični predstavniki in praktiki, ki gospodarske prilike tudi v teh oddaljenih krajih temeljito poznajo.

Plačevanje državne takse na osebne avtomobile v obrokih. Finančno ministrstvo je ugodilo prošnji in predlogu Avto-kluba kraljevine Jugoslavije, da se dovoli z ozirom na katastrofalni položaj avtomobilizma v naši državi in na težke gospodarske razmere plačevanje državne letne takse za privatne avtomobile v obrokih. Ministrstvo je naročilo vsem finančnim direktcijam, naj poskrbe, da bodo mogli lastniki privatnih osebnih avtomobilov plačevati državno takso v štirih obrokih na leto.

Odvetniki za zboljšanje svojega položaja. Preteklo nedeljo je bil v Novem Sadu redni letni občni zbor Zveze odvetniških zbornic kraljevine Jugoslavije. Poleg običajnih točk so bila na dnevnem redu tudi stanovska vprašanja in so odvetniki obširno razpravljali o težkem položaju svojega stanu. Predsedstva zveze je bilo naročeno, naj ukrene vse potrebno za zboljšanje gnotnega položaja odvetnikov v naši državi. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika novosadski odvetnik dr. Stevan Adamović.

Maksimirane cene cementa. Trgovinski minister je maksimiral cene cementa, ki se bo od jutri naprej prodajal izključno po ceni, ki velja do 15. novembra t. l. Tej ceni se doda še 7.50 Din, kolikor znaša trošarina za 100. kg. Polovico te trošarine mora plačati podjetje in sme le drugo polovico zaračunati kupcu. Podjetje, odnosno prodajalec, ki bi zahtevali višjo ceno, bodo kaznovani z desetkratnim iznosom celotne trošarine

Do nedelje 10. junija 1934

traja

XIV. Ljubljanski velesojem

Železniška izkaznica za polovično voznino se dobi pri blagajnah vseh železniških postaj za Din 5-

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti tvrde V. Weid.

JOS. TICHY IN DRUG. Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpolnjuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

ZLATO. zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožnova ulica 8. 2642

SPALNICE politirane, najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarstva in pohištvena naročila. Mizarško podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

MILOSTIVA! Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konzervira. Ob enem ga za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele v jeseni. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37. 1651

POZOR! Vsi tapetniški izdelki brezkonkurenčno znižani. Ferdo Kuhar, Vetrinjska ul. 26. 1933

PREDELAVO ŽIMNIC na domu prevzame najceneje Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 1934

SLASČICARNA E. Hich, Maribor, Slovenska ul. 5, podružnica Aleksandrova cesta 40, priporoča cenjenemu občinstvu dnevno sveže pecivo, sladoled, vsakovrstne bonbone itd. 2080

LICITACIJSKI ZAVOD Slomškov trg 3, ima začetkom junija prvo dražbo. Sprejema predmete za prodajo, informacije daje brezplačno. 2206

ČE HOČETE biti dobro postreženi, podajte se na Koroško cesto št. 7 v frizerski salon Paradiž. Trajne kodre, barvanje las, vodna ondulacija, beljenje las, onduliranje, manikure, se izvršuje naihiteje in najceneje. Tudi za gospode v privskem salonu najtočnejša postrežba. 2264

LEŽALNE STOLE, rolete, stole ter vsa tapetniška dela izvršuje solidno in najceneje Novak, Koroška 8. Vetrinjska 7. 2268

POSTELJNE ODEJE stare in nove, izdeluje poceni, izdelovanje posteljnih odelj. A. Stuhec, Stolna ul. 5. 2276

VELIKI VRTNI KONCERT

v nedeljo 3. junija zvečer, pristna dobra kapljica, kuhinjske specialitete. Se priporoča gostilničar Henrik Lakoše, gostilna »Mesto Trst«, Tržaška cesta, nasproti bolnice. 2272

PROSIM upoštevajte moje reklamne cene! Prevzamem vse mizarstvo delo po najnižjih dnevnih cenah. Emailirane kuhinjske opreme od Din 850 naprej. Mehke lakirane spalnice od Din 1800.— naprej. Jamčeno delo — solidne cene. Stavbeno — pohištveno mizarstvo, Slovenska ul. 20, na dvorišču. 2274

OBALNO KOPALIŠČE in restavracija Bistrica ob Dravi Vam nudi obilo solca in odpočitka. Se priporoča gostilničarka. 2278

MADRACE posteljne vložke, otomane, rolete, izdeluje solidno in poceni; sprejemajo se tudi popravila. M. Šterbal, tapetnik, Aleksandrova c. 61 (pri novi carinarnici). 2293

OCVRTE PIŠČANCE s solato 20 Din. Znani narček (Aschenkoh) domače svinjsko meso, klobase iz zaseke, suhe klobase itd. kakor izvrstno vino ob vsakem času v gostilni Konrada Pukla v Razvanju. 2294

Prodaj

NOVA HIŠA dve sobi, kuhinja, klet, gospodarsko poslopje in vrt, na Pobrežju, poceni in tudi proti hranilni knjigi na prodaj. — Vprašati v Studenci, Zrinjskega ul. 26. 2231

PRILOŽNOSTNI NAKUP! Večja partija ležalnih stolov, komad 25 Din, na prodaj. — Ussar, Plinarniška ul. 17 in Glavni trg 1, Maribor. 2258

OTROŠKI VOZIČEK, modern, globok, dobro ohranjen poceni na prodaj. Wagner, Magdalenska 33. 2256

ZA DIN 110.000 GOTOVINE, 28.000 knjižica marib, hranilnic prodam komfort, vilo blizu parka. Hipoteka 160.000.— Znižani davki. Ponudbe na »Večernik« pod šifro: »Najlepša lega«. 2271

NOVOZIDANA HIŠA, tri sobe in kuhinja, poceni na prodaj. Studenci, Vrtna ulica 1 pri igrišču »Rapid«. 2273

OTROŠKI VOZIČEK zelo dobro ohranjen, modern, bel, na prodaj. Zrinjskega trg 5, vrata 2. 2281

NA PRODAJ HIŠA z lepim vrtom, ¼ ure od Glavnega trga, Ptujška cesta, pri gozdu. Vprašati v gostilni Marin, Tezno. 2284

Posest

TRAVNIK 4 orali, tik mesta, 31.000.— Hiša z dobro idočo trgovino in gostilno, v bližini mesta, 170.000.— **Posestvo,** 15 oralov, hiša, pritlikline, 60.000.— Prvovrsten hotel, 30 sob, v letnem letovišču, zelo poceni. »Rapid«, Gosposka 28. 2285

Pouk

NEMŠČINA! Začetni pouk, pravopis, slovnica, razgovor. Posebna metoda, siguran uspeh! Naslov v upravi. 2277

Službo dobi

DELA VCA sprejem v vso oskrbo. Vprašati Koroška c. 8, na dvorišču, druga vrata. 2279

Zveza mladih intelektualcev ima na razpolago stalno **URADNIŠKO MESTO** za absolventa trgovske akademije oziroma trgovske sole. Podrobne informacije daje Borza dela za inteligenčne poklice med uradnimi urami od 11—12, Sodna ul. 9, III. nadst. 2286

V najem

V PALAČI OUZD-a v MARIBORU.

Sodna ulica 9, se odda s 1. julijem 1934 odvetniška pisarna obstoječa iz 3 prostorov, v najem. Istotam se odda takoj vogalni lokal, primeren za brivnico, agenturo ali slično pisarno. Pojasnila daje ekspozitura OUZD-a v Mariboru. 2147

GOSTILNO dam v najem s 1. julijem. Potreben kapital Din 10.000.— Vprašati v upravi lista. 2265

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam, Ferkova ul. 9. 2257

MALO SOBO s štedilnikom za največ dve mirni osebi oddam s 15. junijem v najem. Vprašati v upravi »Večernika«. 2266

DVOSOBNO STANOVANJE solčno, parketirano, elektrika, plin, sredi mesta, oddam s 1. julijem. Naslov v upravi lista. 2283

Sobo odda

SPREJMEM GOSPODIČNO v lepo opremljeno sobo s posebnim vhom. Strošmaierjeva ulica 9, pritlikje. 2275

DVE PRAZNI SOBI tik kolodvora, oddam. Aleksandrova cesta 48. 2280

SOBO zelo prijetno, solčno, zračno parketirano, v novem poslopiju, z uporabo kopalnice, na Kralja Petra trgu, oddam boljšemu gospodu s 1. junijem. Naslov pove urava lista. 1898

Redek primer materinske ljubezni

Jeana Lavanova je bila rodom iz odlične pariške rodbine. Ko je postala vdova, se je posvetila popolnoma vzgoji svojega sina edince. Najela mu je najboljšega učitelja in skrbela zanj kakor redko katera mati. Toda ta njena materinska skrb je bila slabo plačana. Njen sin je v zgodnjih letih postal ubijalec. Iz malenkostnega vzroka je ubil svojega tovariša. Mati je izročila zadevo najboljšim pariškim odvetnikom. Skušala je dokazati, da je njen sin duševno bolan in so se na to sklicevali tudi njegovi zagovorniki.

Vsi govori braniteljev pa so bili zaman in je sodišče obsodilo mladeniča na 20 let ječe, ki jo bo moral presedeti na Vražjem otoku. Mati je prodala vse svoje imetje v Parizu in se s posebnim dovoljenjem podala za sinom na Vražji otok, kjer je skupno z njim delila vse bridkosti in težave. Ko je sin na otoku zbolel, je z dovoljenjem ministrstva pravde kupila na otoku neko posestvo, ki ga je dala zadržati z visokim zidom. Na tem posestvu presedeva sedaj sin svojo kazen in mati skrbi za njega.

Kavarna in restavracija, »Evropa« Ptuj

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel staroznano kavarno in restavracijo »Evropa« v Ptuj. Postregel bom cenjene goste ob vsakem času s prvovrstno kavo, sladoledom ter izvrstnimi pijačami. Razen tega bodo vedno pripravljena topla in mrzla jedila. Skrbel bom za točno in solidno postrežbo!

Za obilen obisk se priporoča

Franc Korže, kavarnar in restavrater

Res nad vse prijeten izlet je na Tezno v gostilno

Pri veverici

V tem prijetnem kraju pod košatimi in dišečimi lipami se človek prav izbornu počuti. Za malenkosten denar se natiš in navžiješ res izborne kapljice. Za malenkosten znesek Din 18.— dobiš porcijo ocvrtih piščancev s solato. Poleg tega imaš pa še koncert in tudi zasukas se lahko, saj je tam vedno dost brhkkih deklet. 2288

RRESELITEV

Svojim odjemalcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem svojo modno in sportno trgovino preselila iz Ulice 10. oktobra št. 4 na

Dvorakovo c. št. 10

in bom isto vodila še nadalje. Prizadevala si bom, da postrežem svoje cenjene odjemalce kakor doslej ter jih prosim, da z istim zaupanjem posejajo mojo modno in sportno trgovino. Vodila bom vse v mojo stroko spadajoče blago.

Za obilen obisk se priporoča

Marija Tomažič

Maribor, Dvorakova cesta 10.

SLADNE KLICE

izvrstno krmilo za živino oddaja poceni **D. d. pivovarne »UNION«** Maribor. 2.01

Hranilne knjižice

vseh banh, hranilnic in posojilnic kupi **Bančna komisijka poslovalnica** A. Pečenko, Maribor 2382

Vinotoč

kakor vsako leto zopet **otvorjen**

Košaki 98, Alojz Arbeiter.

Če so potrebne Vaše postelje ponovnega zrahljanja, če so potrebne Vaše madrace ponovnega tapetiranja, če je potrebno Vaše pohištvo nove prevleke, potem se obrnite do nas. Postregli Vas bomo dobro in poceni. Da dosežemo največjo čistost, smo nabavili najnovejšo in najmodernejšo stroje za razčesavanje žime in afrika in izumili specialno napravo za čiščenje tapetirane pohištva od prahu.

WEKA MARIBOR

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** po najugodnejšem obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.